

[Hans Rasmussen.]

har været sat i gang ved det arbejde, der er foregået mellem arbejdsgivere og arbejdere, har været til gavn for ungdommen i vort land. Når vi er i stand til at producere varer, der med fordel kan afsættes udenfor landets område, så er det den højt kvalificerede arbejderstab, der er skyld heri, og ligeledes den mesteruddannelse, som både mestre og svende hidtil har kunnet gennemføre i vort land, støttet af den eksisterende lovgivning. Derfor tror jeg fortsat, vi skal bygge på den tradition, der er nedlagt i lovforslaget, og føre den videre, tilpasset den udvikling, vi er inde i.

N. Chr. Christensen: Flere af de ærede medlemmer og den højtærede minister har uddybet de betragtninger, jeg strejfede vedrørende bogtrykket, de grafiske fag, som jo er et meget grelt eksempel på, hvorledes lærlingebegrænsning hindrer naturlig tilgang til et fag. Den højtærede minister gjorde i sit svar opmærksom på, at overfor den store arbejdsmarkedskommission havde bogtrykkere og arbejdere jo talt om, hvor stort et antal lærlinge de kunne tænke sig skulle tilføres bl. a. dette fag, og det ærede medlem hr. Hans Rasmussen uddybede det yderligere. Ja, eet er, hvad man kan tænke sig, eet er, hvad man kan ønske sig indenfor et fag, eet er, hvad arbejdsgivere og arbejdere kan tale om, men noget helt andet er, hvad der kan opnås i praksis. Da vi sidst var til forhandling for 2 år siden, nægtede man i bogtrykket som så ringe forøgelse af lærlingeantallet som med 40. Det var ikke muligt at trænge igennem med nogen som helst forøgelse, til trods for at vi på det tidspunkt manglede flere hundrede specialarbejdere indenfor de grafiske fag. Se, når dette er tilfældet, mener jeg, at man har en saglig understregning af nødvendigheden af at ophæve lærlingebegrænsningen.

Jeg skal iøvrigt ikke komme ind på de betragtninger, der er fremsat af det ærede medlem hr. Hans Rasmussen og af den højtærede minister, udover at sige, at jeg tror, man skal tage vore udtalelser noget mere alvorligt, end den højtærede ministers tale gav udtryk for at man gør. Ministeren mente, at de var propagandamæssige; det er de ikke; de er udtryk for, hvorledes vi

fra vor side mener der skal sættes ind for at få ordnet de store årganges problem.

Når nu denne debat om lidt er sluttet og udvalgsarbejdet begynder om en uges tid, så er der i hvert tilfælde to ting, måske tre, der står fast. Jeg skal nævne det behagelige først, nemlig dette, at der i udvalget vil blive et stort flertal for at gennemføre en række saglige forbedringer, men at der på forhånd også er et flertal for i loven at indsætte en bestemmelse om at ophæve lærlingebegrænsningen ud fra de synspunkter, jeg allerede har nævnt. For det andet står det fast, at man finder den skoleordning, som ministeren har foreslået, farlig overfor selve problemet de store årgange, og at man derfor ønsker en anden udformning heraf. Hvis regeringen straks fra begyndelsen vil gøre sig dette klart og ikke, sådan som man har gjort i andre forhold, bliver ved at fremsætte forslag, skønt der ikke er flertal for dem her i tinget, er der en mulighed for, at denne lærlingelov kan komme igennem i år. Og det er jo det, vi er interesseret i, for også vi ønsker lærlingeloven gennemført af hensyn til de store årgange. Men som jeg sagde i mit første indlæg, må det, vi andre synes er pletter — det kan der jo være forskellige opfattelser af — fjernes. De udtalelser, der er fremsat her i dag, giver jo udtryk for, at det ikke alene er fra venstres side, men også fra konservativ og radikal side, at man er ængstelig overfor de to hovedpunkter, som jeg har tilladt mig at drage frem.

Derfor vil jeg gerne slutte med at henstille, at man tager dette i agt under udvalgsbehandlingen og ikke spilder for megen tid med at tro, at det er noget ligegyldigt for os. Det er det ikke.

A. C. Normann: Jeg skal ikke sige meget i anledning af de enkeltheder, der er fremsat, og heller ikke give noget større bidrag til en fortsættelse af den diskussion om adgangsbeegrænsningen, som jeg forstår vil blive fortsat i udvalget; jeg tror, at partiernes principielle synspunkter nu er trukket så nogenlunde op. Om der så kan fremsættes nogle tanker enten af den højtærede arbejdsminister eller af nogen af dem, som jeg ved har beskæftiget sig med andre muligheder i kommissionen, som kan afgive